



Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 23. helmikuuta 2024
(OR. en)

6831/24

SOC 120
EMPL 65
EDUC 51
JEUN 36
ECOFIN 225

ILMOITUS

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Asia:	Työllisyyskomitean arviointi nuorisotakuun täytäntöönpanosta – keskeiset viestit – Hyväksyminen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena neuvoston istunnossa 11. maaliskuuta 2024 hyväksymistä varten työllisyyskomitean keskeiset viestit nuorisotakuun täytäntöönpanoa koskevasta työllisyyskomitean arvioinnista.

Nuorisotakuun täytäntöönpanoa koskevan työllisyyskomitean arvioinnin maakohtaiset päätelmät ovat asiakirjassa 6831/24 ADD 1.

Nuorisotakuujärjestelmien seuranta vuonna 2022 koskeva työllisyyskomitean toimittama tiedonkeruu on asiakirjassa 6831/24 ADD 2.

Työllisyyskomitean arviointi

neuvoston suosituksen ”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu” täytäntöönpanosta

Työllisyyskomitean keskeiset viestit neuvostolle

1. Johdanto

Työllisyyskomitean tehtävänä on seurata neuvoston suosituksen ”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu” täytäntöönpanon edistymistä. TSTK-neuvosto hyväksyi vuosina 2016, 2018 ja 2019 keskeiset viestit, jotka työllisyyskomitea oli laatinut *vuonna 2013 nuorisotakuun perustamisesta annetun neuvoston suosituksen* pohjalta toteuttamansa seurannan perusteella. Viesteissä korostettiin ennaltaehkäisyä, varhaisten toimien sekä jäsenvaltioiden sisäisten vahvojen kumppanuuksien merkitystä ja julkisten työvoimapalvelujen keskeistä roolia.

Vuonna 2020 annetun neuvoston suosituksen ”Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu” täytäntöönpanoa on seurattu vuodesta 2021. Entistä vahvemman nuorisotakuun täytäntöönpanosta lokakuussa 2021 laadituissa työllisyyskomitean keskeisissä viesteissä keskityttiin covid-19-kriisin suhteettomiin vaikutuksiin nuoriin. Covid-19-kriisin aikana jäsenvaltiot pitivät kiinni vahvasta poliittisesta sitoutumisesta nuorisotakuun täytäntöönpanoon. Kaikissa jäsenvaltioissa oli tapahtunut edistymistä, ja tuolloin jo hyväksytyissä tai vielä hyväksyttävissä uusissa kansallisissa toteuttamissuunnitelmissa pyrittiin järjestelmällisempään ja johdonmukaisempaan nuorisotyöttömyyttä ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämistä koskevaan ratkaisumalliin. Samaan aikaan nuorisotakuun täytäntöönpanossa kaikilla osa-alueilla riitti haasteita, ja pandemia oli monissa tapauksissa vielä lisäesteenä. Uusimman arvioinnin suoritti marraskuussa 2023 **työllisyyskomitean politiikan analysointiryhmä**. Tässä esitetyt keskeiset viestit perustuvat kyseisen arvioinnin tuloksiin (maakohtaiset päätelmät ovat liitteissä). Tämän asiakirjan liitteissä on esitetty myös jäsenvaltiokohtaiset tulokset vuoden 2023 tietojenkeruusta sekä yhteenveto EU:n tason tärkeimmistä tuloksista.

2. Edistyminen

Jäsenvaltiot ovat yleisesti ottaen säilyttäneet vahvan poliittisen sitoutumisensa entistä vahvemman nuorisotakuun täytäntöönpanoon. Useimmat jäsenvaltiot raportoivat pyrkimyksistä parantaa valmiuksiaan tarjota palveluja työelämän tai koulutuksen ulkopuolella oleville nuorille (NEET-nuorille). Vuosina 2021–2023 nuorisotakuun täytäntöönpanossa edistyi kaikissa jäsenvaltioissa, vaikkakin vaihtelevassa määrin eri puolilla EU:ta ja tiedonkeruun tulosten mukaan joiltakin osin myös heikommin. Nyt on tärkeää puuttua havaittuihin haasteisiin ja puutteisiin.

NEET-nuorten osuus, joka oli vuodesta 2014 alkaen laskenut mutta noussut huippuunsa pandemian aikana, on lähtenyt jälleen laskuun. Viimeaikainen kehitys voi johtua siitä, että jäsenvaltioiden toteuttamat aktivointiohjelmat ovat yhä tehokkaampia, sekä Euroopan työmarkkinoiden toimivuudesta, ennennäkemättömän alhaisesta työttömyydestä ja kasvavasta työvoimapulasta eri aloilla.

Erityisesti haavoittuvimmille NEET-nuorille, myös maaseutualueilla, suunnattuja tiedotustoimia olisi tehostettava parantamalla etenkin ministeriöiden ja julkisten työvoimapalvelujen välistä koordinaointia. Vaikka monet jäsenvaltiot ovat raportoineet merkittävästä edistymisestä digitaalisten taitojen parantamisessa, on tilanne joissakin maissa edelleen haasteellinen. Nuorisotakuujärjestelmistä oikea-aikaisesti ja myönteisin tuloksin poistuneiden osuus on parantunut, mutta odotusajat ovat monissa tapauksissa edelleen liian pitkiä. Myös järjestelmien kattavuus on laskenut. Sen vuoksi on tarpeen parantaa nuorisotakuun valmiuksia tavoittaa useampia nuoria. Tulosten kestävyys osalta voidaan todeta, että myönteisten tulosten osuus kuuden kuukauden jälkeen on hieman supistunut. Monissa jäsenvaltioissa seurantatietojen laatua on kuitenkin edelleen pyrittävä parantamaan. Myös **kartoitusta** on parannettava, sillä NEET-tietojen keruuta, jakamista ja seuranta pidetään tärkeänä nuorisotakuujärjestelmien puitteissa kansallisella tasolla toteutettujen toimenpiteiden seurannan kannalta.

Palvelumallien laadussa ja tehokkuudessa on edelleen huomattavia eroja. Siirtymistä yksilöllisistä palveluista yleisempiin palveluihin on ollut havaittavissa. Tällöin on vaarana, että NEET-nuoria pidetään tavanomaisina työnhakijoina ja että työmarkkinoiden ulkopuolella olevat NEET-nuoret unohdetaan. Tämä on huolestuttavaa, kun otetaan huomioon, että useimmissa jäsenvaltioissa ongelmana on haavoittuvassa asemassa olevien NEET-nuorten suuri määrä. **Ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä** on tehostettava, ja myös koulunkäynnin keskeyttämisen ehkäisemiseen on keskityttävä.

Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) ohjelmakausi 2021–2027 tarjoaa tilaisuuden puuttua jäsenvaltioiden haasteisiin, ja innovatiivisiin toimiin ja toimenpiteisiin olisi osoitettava riittävät resurssit. Erityisesti niissä jäsenvaltioissa, joissa on monitasoinen hallinto, resurssien oikeudenmukaisella kohdentamisella ja luotettavalla seurantajärjestelmällä voitaisiin välttää nuorisotakuun epätasainen täytäntöönpano eri puolilla maata. Toisaalta on tärkeää varmistaa riittävä kansallinen rahoitus sellaisille aiemmille aloitteille, joilla on onnistuttu tukemaan NEET-nuoria ja saamaan heidät työmarkkinoille kestävällä tavalla. Tässä yhteydessä on ratkaisevan tärkeää siirtyä ESR+:n varojen laajamittaisesta käytöstä kansalliseen ohjelmasuunnitteluun. Lisäksi jäsenvaltioita kannustetaan vaihtamaan keskenään hyviä käytäntöjä ja järjestämään rajatylittäviä hankkeita.